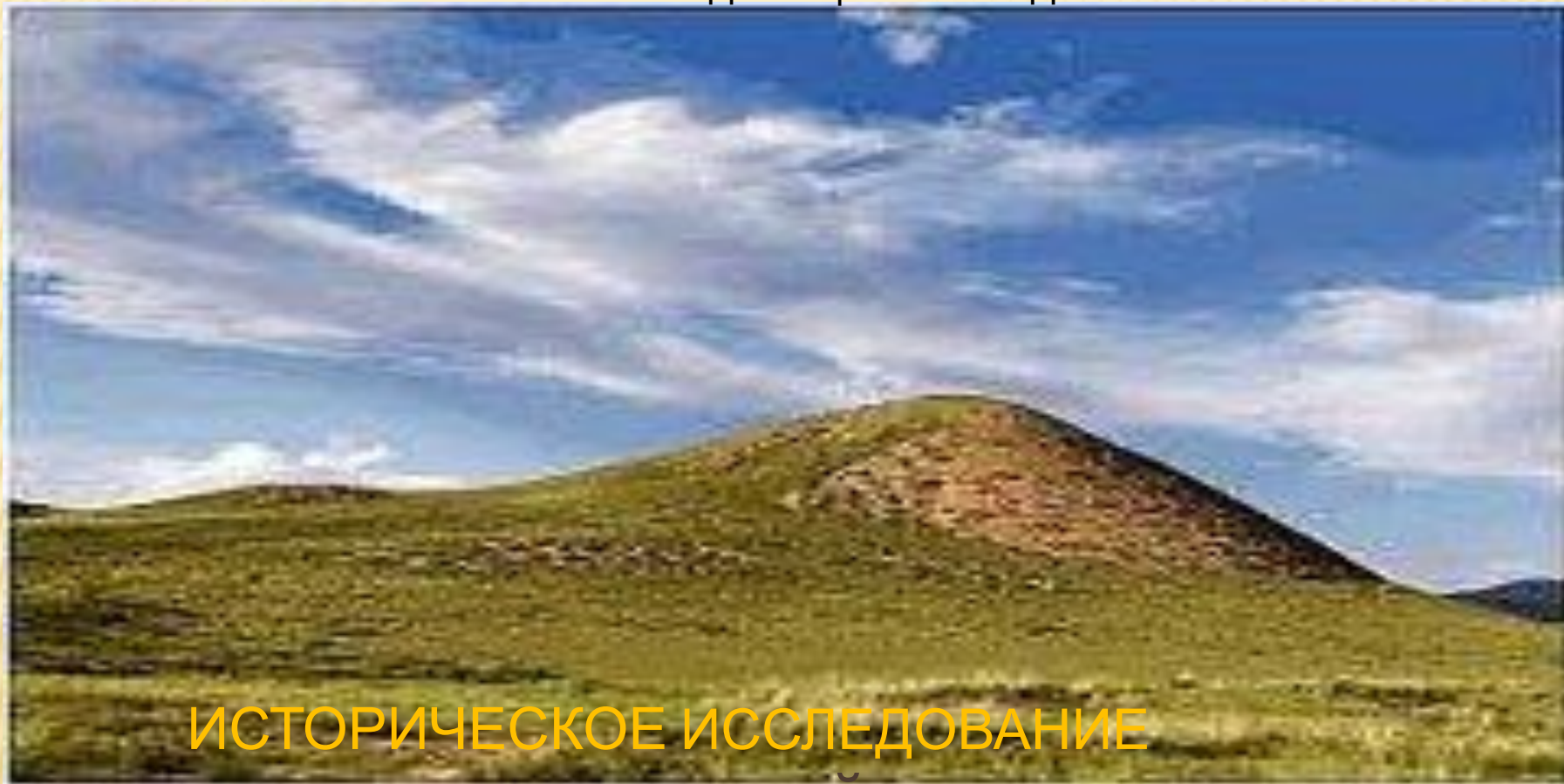

НОВОИВАНОВСКАЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА I-II СТУПЕНЕЙ
АМВРОСИЕВСКОГО РАЙОНА ДОНЕЦКОЙ НАРОДНОЙ РЕСПУБЛИКИ

ИСТОРИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ
«НОВОИВАНОВСКИЙ КУРГАН»

АВТОРЫ: ГРИЦИК ЮЛИЯ, УЧЕНИЦА 9 КЛАССА
КАРПЕНКО ЛЮБОВЬ НИКОЛАЕВНА, УЧИТЕЛЬ ИСТОРИИ

В 1962 ГОДУ КРАЕВЕДЧЕСКИМ КРУЖКОМ, ПОД РУКОВОДСТВОМ УЧИТЕЛЯ ИСТОРИИ КОЛЕСНИКОВА СЕРГЕЯ ГРИГОРЬЕВИЧА, БЫЛИ ПРОИЗВЕДЕНЫ РАСКОПКИ КУРГАНА НА ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ОКРАИНЕ СЕЛА НОВОИВАНОВКА.

Девиз его жизни «хочу чтобы люди помнили...»

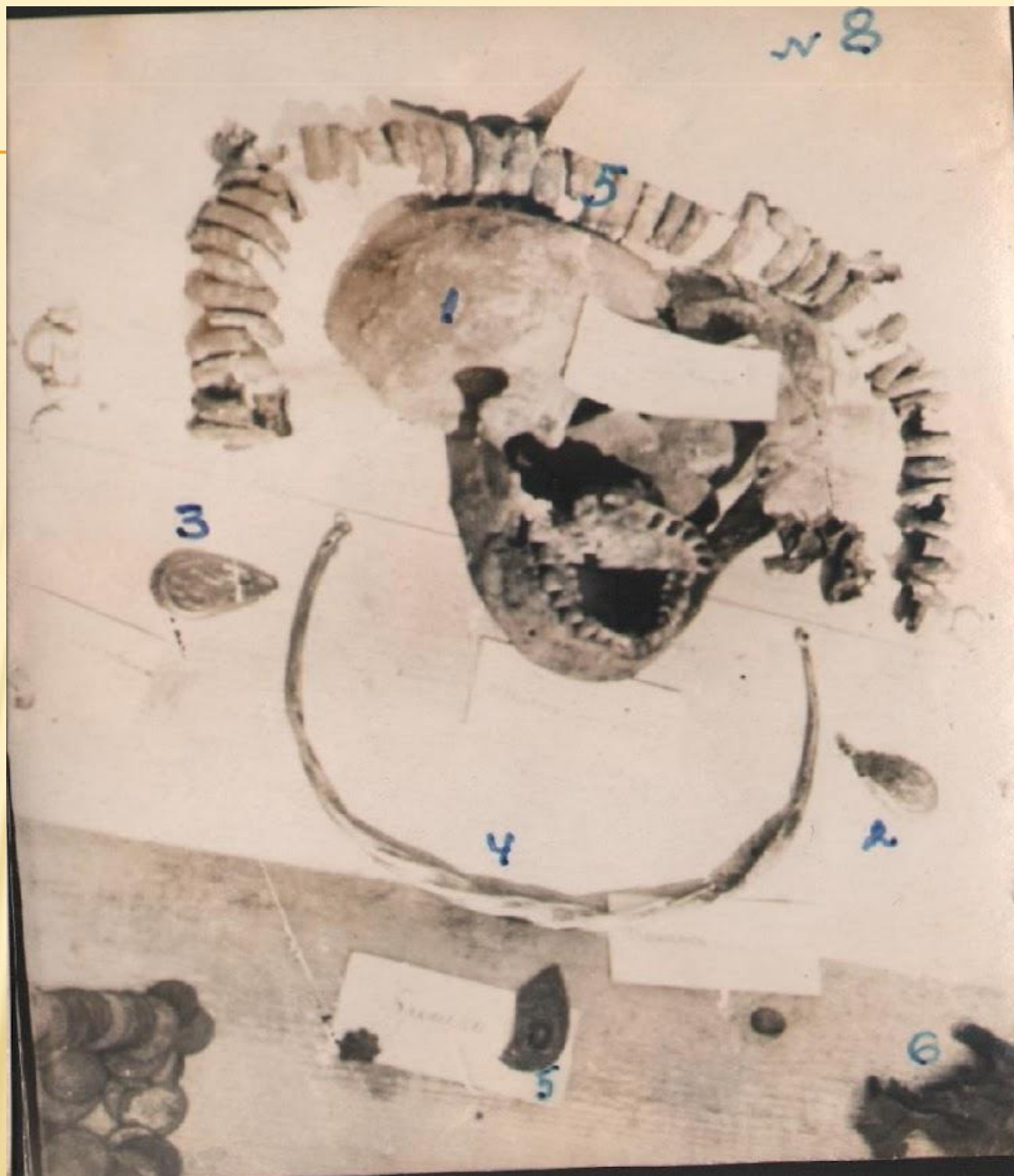
Колесников С.Г.- учитель истории, большой любитель старины, собравший по крупицам историю нашего села. Прежде чем начать раскопки он пересмотрел много литературы, проконсультировался в Донецком краеведческом музее и пришел к выводу, «что на территории Новоивановского сельского совета курганов много, все они находятся на возвышенных местах и насыпаны человеком много столетий тому назад.»

Организованный Сергеем Григорьевичем краеведческий кружок провел раскопки осенью 1962 года с энтузиазмом и верой в успех. Их старания увенчались успехом: в кургане обнаружили захоронение женщины-сарматки, которое относится к I веку до нашей эры. Все находки были переданы Донецкому краеведческому музею.

ЖЕНЩИНА ЛЕЖАЛА
НА СПИНЕ, ГОЛОВОЙ
НА ВОСТОК,
УКРАШЕННАЯ
ПОЗОЛОЧЕННОЙ
ДИАДЕМОЙ(№4),
ЗОЛОТЫМИ
ПОДВЕСКАМИ(№2,3)
И ОБРУЧАМИ, НА
РУКАХ У НЕЕ
СЕРЕБРЯНЫЕ И
СТЕКЛЯННЫЕ
БРАСЛЕТЫ. ТЕЛО
БЫЛО ПРИКРЫТО
ШЕЛКОВЫМ
ОДЕЯНИЕМ(№6),
ИСТЛЕВШИЕ
КУСОЧКИ КОТОРОГО
СОХРАНИЛИСЬ.

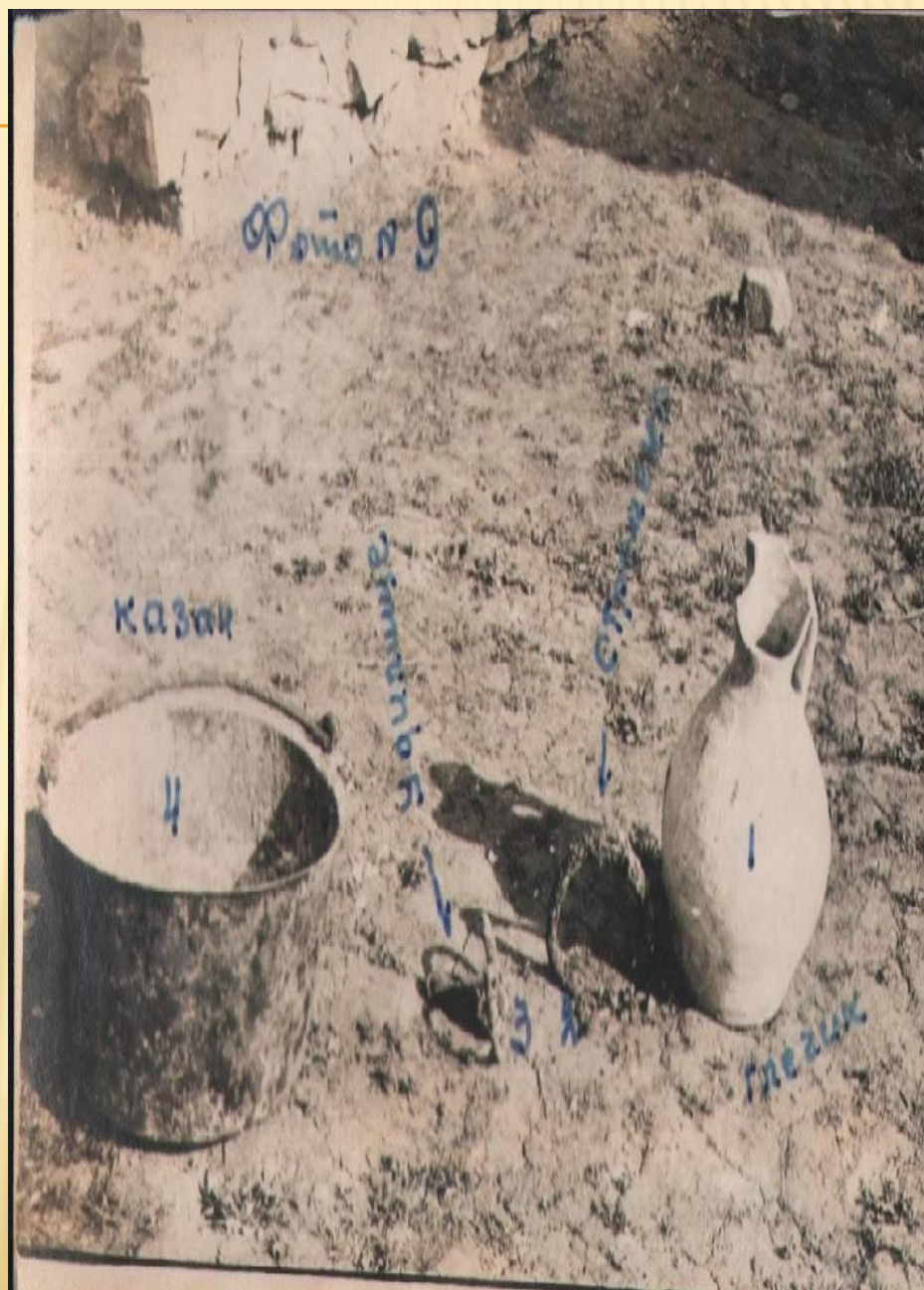

В ПРАВОЙ РУКЕ ОНА ДЕРЖАЛА ДЛИННЫЙ ВИТОЙ СЕРЕБРЯНЫЙ ПРУТ(№3) – ЗНАК ВЛАСТИ. А ВОЗЛЕ РУКИ, ЛЕЖАЛО РАЗБИТОЕ БРОНЗОВОЕ ЗЕРКАЛЬЦЕ(№6). В ДАВНИЕ ВРЕМЕНА – ЭТО НЕ ПРОСТО ПРЕДМЕТ ТУАЛЕТА, ТАК КАК ОНО ОТОБРАЖАЛО ОБРАЗ ЧЕЛОВЕКА, ЕГО РАССМАТРИВАЛИ КАК ОБРАЗ ДУШИ, КАК ПРЕДМЕТ, НАДЕЛЕННЫЙ МАГИЧЕСКОЙ СИЛОЙ.

У ИЗГОЛОВЬЯ
ЖЕНЩИНЫ СТОЯЛ
ГЛИНЯНЫЙ
ПЛОСКОДОННЫЙ СОСУД
(№1), КОТОРЫЙ
ПРЕДНАЗНАЧАЛСЯ ДЛЯ
ВОДЫ ИЛИ ВИНА. В НОГАХ
ЛЕЖАЛИ КОСТИ ЛОШАДИ И
СБРУЯ(№2). В
ЗАХОРОНЕНИИ ТАКЖЕ БЫЛ
ОБНАРУЖЕН БРОНЗОВЫЙ
КАЗАН(№4) С КОСТЯМИ
ОВЦЫ И УДОЧКА(№3). ВСЕ
ЭТО СВИДЕТЕЛЬСТВУЕТ О
ВЕРЕ САРМАТОВ В
ЗАГРОБНУЮ ЖИЗНЬ И О
ТОМ , ЧТО САРМАТКА БЫЛА
ЗНАТНОГО БОГАТОГО РОДА.

В ОПИСАНИИ РАСКОПОК В ИСТОРИИ СЕЛА ВЫЯСНИЛАСЬ ЕЩЕ ОДНА ИНТЕРЕСНАЯ ДЕТАЛЬ. ПРАВАЯ НОГА САРМАТКИ БЫЛА ПОВРЕЖДЕНА В СХВАТКЕ – ПЕРЕБИТА МЕЧОМ. К ТАКОМУ ВЫВОДУ ПРИШЛИ В КРАЕВЕДЧЕСКОМ МУЗЕЕ, КОГДА ИССЛЕДОВАЛИ СКЕЛЕТ.

ЗНАЧИТ ЛЕГЕНДЫ О ВОИНСТВЕННЫХ АМАЗОНКАХ ТАЯТ В СЕБЕ ДОЛЮ ИСТИНЫ?

В ИСТОРИИ СЕЛА ЕСТЬ ИНТЕРЕСНАЯ ИНФОРМАЦИЯ О САРМАТАХ

«Обычаи сарматов удивляли окрестные народы. До нас дошли предания о степных женщинах-витязях, которые наравне с мужчинами участвовали в набегах и схватках. Материальным подтверждением высокого положения воительниц в сарматском обществе стали два женских погребения, раскопанные в разные годы на территории села Новоивановка Амвросиевского района. В них, наряду с золотыми и бронзовыми украшениями, было найдено оружие, принадлежавшее древним сарматкам»

БЕРЕЖНО, ПО КРУПИЦАМ ВОССТАНАВЛИВАЮТ ИСТОРИКИ СТРАНИЦЫ ПРОШЛОГО. И, ПОЖАЛУЙ, БОЛЬШЕ ВСЕГО В ЭТОМ ИМ ПОМОГАЮТ АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ РАСКОПКИ.

- Мы очень рады, что и наши односельчане внесли свою лепту в поиски, заполнили одну страничку нашей истории, а мы будем изучать и помнить уже открытое и искать и открывать,

ГАЗЕТА «ТРУД» В СЕНТЯБРЕ 1967 ГОДА ПИСАЛА О РАСКОПКАХ В НАШЕМ СЕЛЕ: «ВОИНСТВЕННАЯ КРАСАВИЦА ДРЕВНОСТИ»

ГАЗЕТА «РАДЯНЬСЬКА ДОНЕЧЧИНА» ОТ 13 АВГУСТА 1967 ГОДА ОПИСАЛА ЗАХОРОНЕНИЕ САРМАТКИ В НОВОИВАНОВСКОМ КУРГАНЕ.

"Радянська Донеччина" за 13.08.67

ВОЙОВНИЧІ САРМАТКИ

В VI—I вв. до н. е. територія нашої області була заселена кочовими ірано-язичними племенами — сарматами. Відомості про них до нас дійшли в основному з римських і грецьких писемних джерел, а також археологічних розкопок.

Сарматські поховання виявлені у великій степовій частині Донеччини і досліджуються археологами на протязі багатьох років.

У 1963 році в селі Новоіванівці Амвросіївського району учнями місцевої школи був розкопаний курган, в якому виявлено поховання багаторічної жінки-сарматки, що відноситься до I в. до н. е. Всі знахідки передані Донецькому краєзнавчому музею.

Жінка лежала на спині, прикрашена позолоченою гривною, золотими підвісками і обручками, на руках у неї були срібні і скляні брасле-

ти. На правій руці лежало розбите бронзове дзеркало, яке в давні часи було не тільки предметом туалету. Оскільки воно відображало образ людини, його розглядали як образ душі, як предмет, що має магичну силу. В лівій руці вона тримала залізний ніж з кістяною рукояттю. В узолів'ї жінки стояла плоскостінна посудина з червоної випаленої глини, призначена для води або вина. В ногах лежали кістки коня і кінська зброя.

У похованні був також бронзовий казан з рештками кісток-вівці — небіжчику класичного для життя в потойбічному світі.

Особливо цікавою знахідкою в похованні є лінза з гірського кришталю в дерев'яній оправі. Призначення її загадкове. Лінза, підвіски і браслети римського походження. Це

підтверджує зв'язок сарматів з іншими народами.

Весною 1967 року на землі радгоспу імені 1 Травня Артемівського району експедиція Донецького держуніверситету і краєзнавчого музею дослідила ще одне поховання молодої жінки-сарматки.

Родичі померлої для її поховання використали курган, насипаний ще в епоху бронзи. Могила мала прямокутну форму з трохі закругленими кутами. Кістяк жінки завдовжки 1 метр 75 сантиметрів лежав на спині. В його головах стояла червоноглиняна посу-

дина з ручкою, розбита і реставрована в давнину, про що свідчать дірочки по вінчику посудини. На шийних хребцях і грудній кістці були знайдені скляне намисто з легкою позолотою, бронзова фібула (шпилька) із залишками тканини і кістяна застібка. На поясі жінки лежала кістяна пряжка.

Ноги жінки були стиснуті в колінах. Біля лівої ноги знайдено рештки дерев'яного тареля, на якому лежала берцова кістка тварини, що є також залишком їжі небіжчика в загробному світі.

Праші руки жінки до ліктьового суглоба не було, на передплічній частині лежало

бронзове дзеркало в дерев'яному футлярі. Ліва рука лежала на поясі. Ребра правої частини грудної клітки були поломані, тазової кістки правої сторони не було зовсім. Очевидно, сарматка загинула під час війни або на полюванні.

Про войовничість жінки сарматських племен писали в свій час давні історики Геродот і Псевдо-Гіппократ. Поховання, знайдені на території Артемівського і Амвросіївського районів, підтверджують їхні свідчення.

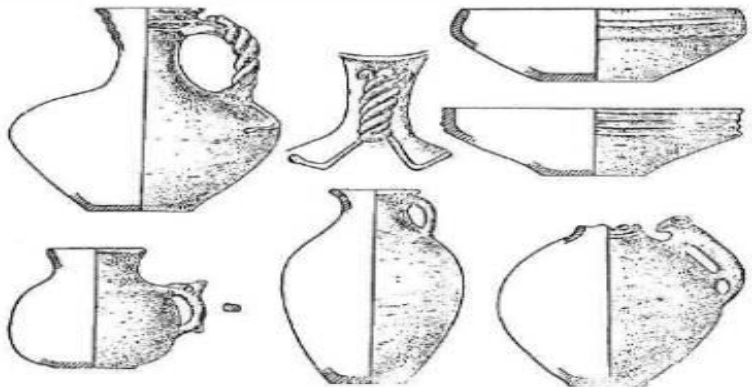
Г. МАХУРА.
Г. СТАРОСТИНА.

Наукові працівники Донецького краєзнавчого музею.

***

На знімках: червоноглиняна посудина з сарматського поховання, знайдена на землях радгоспу імені 1 Травня Артемівського району.

Скляний і срібний браслети, золоті серезки з сарматського поховання біля села Новоіванівки Амвросіївського району.

НАША РАЙОННАЯ ГАЗЕТА ОТ 13.11.1971 ГОДА ОПУБЛИКОВАЛА СТАТЬЮ УЧИТЕЛЯ ИСТОРИИ, ДРУГА НАШЕГО ИСТОРИКА –КРАЕВЕДА Б.ГРУШКА «О ЧЕМ ПОВЕДАЛ КУРГАН.

О чем поведал курган

142' *Ильича 18.11.1971*

Бережно, по крупичкам восстанавливают историки страницы прошлого. И, пожалуй, больше всего в этом им помогают археологические раскопки. Близ села Ново-Изановки при раскопках было обнаружено погребение знатной и богатой половчанки женщины.

Родственники облачили ее в шелковый халат. Руки половчанки украсили витые стеклянные и

серебряные браслеты, золотые перстни. В ушах — крупные серьги из золота с драгоценными камнями, на голове — диадема из бронзовых полуколец, на груди — позолоченная гривна.

При погребении в правую руку был вложен длинный витой серебряный прут—знак власти. Здесь же положили специально разбитое бронзовое зеркало, линзу из

горного хрусталя и железный кинжал с костяной рукояткой. Рядом установили кувшин и бронзовый котел.

Согласно верованиям половчан, все, что окружало человека в жизни, и после его смерти должно следовать за ним. Поэтому был забит и захоронен рядом с хозяйкой конь в богатой сбруе, украшенной медными пластинками. На верши-

не холма половцы установили статую, высеченную из камня и обращенную лицом к востоку...

Вот о чем поведал археологам древний курган. Сейчас найденные при раскопках вещи экспонируются в Донецком областном краеведческом музее.

Б. ГРУШКО.

Учитель истории,
с. Белояровка.

